

System kontroli wewnętrznej w Międzygminnym Banku Spółdzielczym w Zbuczynie

I. CELE I ORGANIZACJA SYSTEMU KONTROLI WEWNĘTRZNEJ

Cele systemu kontroli wewnętrznej

W Banku funkcjonuje system kontroli wewnętrznej, którego celem, zgodnie z art. 9c ust. 1 ustawy Prawo Bankowe jest zapewnienie:

1. skuteczności i efektywności działania Banku;
2. wiarygodności sprawozdawczości finansowej;
3. przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w Banku;
4. zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

Zasady funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej

System kontroli wewnętrznej funkcjonujący w Banku oparty jest o rozwiązania wynikające z:

1. ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. Prawo Bankowe;
2. ustawy z dnia 7 grudnia 2000r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających;
3. rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 8 czerwca 2021 roku w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń w bankach;
4. Rekomendacji H KNF dotyczącej systemu kontroli wewnętrznej w bankach;
5. Innych powszechnie obowiązujących przepisów prawa oraz dobrych praktyk w zakresie funkcji audytu oraz systemu kontroli wewnętrznej.

Funkcja kontroli

1. Na funkcję kontroli składają się:
 - 1) mechanizmy kontrolne;
 - 2) niezależne monitorowania przestrzegania mechanizmów kontrolnych;
 - 3) raportowanie w ramach funkcji kontroli.
2. Bank przypisuje kluczowe mechanizmy kontroli procesom istotnym.
3. Bank zapewnia dokumentację funkcji kontroli w szczególności przez:
 - 1) rejestrowanie każdej operacji, transakcji, produktu i usługi oraz opis systemu, procesu, struktury organizacyjnej;
 - 2) opis, w formie matrycy funkcji kontroli, powiązania celów systemu kontroli wewnętrznej z procesami w działalności Banku, które przez Bank zostały uznane za istotne, oraz kluczowymi mechanizmami kontrolnymi i niezależnym monitorowaniem przestrzegania tych mechanizmów kontrolnych.

Struktura Systemu Kontroli Wewnętrznej

1. Funkcjonujący w Banku system kontroli wewnętrznej zorganizowany jest w trzech niezależnych poziomach.
 - 1) Poziom I to funkcja zarządzania ryzykiem w działalności operacyjnej Banku

- 2) Poziom II to funkcja zarządzania ryzykiem realizowana przez specjalnie do tego powołane niezależne stanowiska lub komórki organizacyjne niezależne od zarządzania ryzykiem na I Poziomie, w tym stanowisko ds. zgodności
- 3) Poziom III to funkcja audytu wewnętrznego realizowana przez System Ochrony Zrzeszenia BPS

Kontrola realizowana na I Poziomie

1. Kontrola realizowana na Poziomie I należy do kompetencji Banku.
2. Celem kontroli jest zapewnienie zgodności wykonywanych czynności z procedurami wewnętrznymi, a także bieżące reagowanie na stwierdzone nieprawidłowości oraz monitorowanie mechanizmów kontrolnych. Kontrola ta obejmuje stanowiska, grupy ludzi lub jednostki organizacyjne odpowiedzialne za realizację zadań przypisanych tej funkcji
3. Kontrola sprawowana jest w zakresie jakości i poprawności wykonywanych czynności przez każdego pracownika oraz dodatkowo przez osoby z nim współpracujące i jego bezpośredniego przełożonego oraz wszystkie osoby, którym czynności kontrolne wyznaczono w zakresach obowiązków.

Kontrola realizowana na II Poziomie

1. Kontrola realizowana na Poziomie II pozostaje należy do kompetencji Banku.
2. Kontrola realizowana na Poziomie II to czynności kontrolne realizowane przez specjalne dedykowane do tego stanowiska lub komórki organizacyjne Banku, niezależne od zarządzania ryzykiem, kontroli wykonywanych na Poziomie I oraz z zachowaniem zasady braku konfliktu interesów w realizacji czynności kontrolnych.
3. Kontrola na II Poziomie ma charakter ciągły i kompleksowy. Obejmuje ocenę skuteczności mechanizmów kontroli na Poziomie I oraz ocenę prawidłowości realizacji funkcji zarządzania ryzykiem działalności Banku.
4. W strukturach Banku działają adekwatne mechanizmy zapewniające niezależność stanowiska ds. zgodności.

Kontrola realizowana na III Poziomie

1. Kontrola realizowana na III Poziomie to funkcja Audytu wewnętrznego realizowana przez Pion Audytu Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS, która ma za zadanie badanie i ocenę, w sposób niezależny i obiektywny, adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej Banku i Spółdzielni.
2. Audyt wewnętrzny polega na okresowym badaniu, ocenie i doskonaleniu istniejących wdrożonych mechanizmów kontroli wewnętrznej oraz ich praktycznego stosowania. Audyt wewnętrzny ocenia zarówno zaprojektowanie jak i efektywność kontroli realizowanych na Poziomie I i II, a także ocenia skuteczność i adekwatność systemu zarządzania ryzykiem.
3. W strukturach Spółdzielni działają adekwatne mechanizmy zapewniające niezależność funkcji Audytu wewnętrznego.
4. Zasady organizacji i realizacji Audytu wewnętrznego są uregulowane w umowie Systemu Ochrony Zrzeszenia.

II. ODPOWIEDZIALNOŚĆ ORGANÓW ZARZĄDZAJĄCYCH I NADZORUJĄCYCH ZA ZAPROJEKTOWANIE, WPROWADZENIE ORAZ ZAPEWNIENIE SKUTECZNEGO I ADEKWATNEGO SYSTEMU KONTROLI WEWNĘTRZNEJ

Zarząd Banku

1. Do obowiązków Zarządu Banku należy zaprojektowanie, wprowadzenie oraz zapewnienie we wszystkich jednostkach, stanowiskach i komórkach organizacyjnych Banku funkcjonowania adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej, który obejmuje funkcję kontroli oraz stanowisko ds. zgodności.
2. Zarząd Banku podejmuje działania mające na celu zapewnienie ciągłości działania systemu kontroli wewnętrznej, w tym właściwej współpracy wszystkich pracowników w ramach funkcji kontroli oraz współpracy ze stanowiskiem ds. zgodności oraz Spółdzielnią Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS w ramach realizacji funkcji Audytu wewnętrznego, a także zapewnienie dostępu pracownikom realizującym te funkcje do niezbędnych dokumentów źródłowych, w tym zawierających informacje prawnie chronione, w związku z wykonywaniem przez nich obowiązków służbowych.
3. W przypadku wykrycia nieprawidłowości przez system kontroli wewnętrznej, Zarząd Banku podejmuje odpowiednie działania w celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, w tym określone środki naprawcze i dyscyplinujące.
4. W ramach zapewnienia przez system kontroli wewnętrznej przestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych Zarząd Banku:
 - 1) odpowiada za efektywne zarządzanie ryzykiem braku zgodności, rozumianym jako ryzyko skutków nieprzestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych;
 - 2) odpowiada za opracowanie Polityki Zgodności, zapewnienie jej przestrzegania i składanie Radzie Nadzorczej lub Komitetowi Audytu raportów w sprawie zarządzania ryzykiem braku zgodności;
 - 3) w przypadku wykrycia nieprawidłowości w stosowaniu Polityki Zgodności Zarząd Banku podejmuje odpowiednie działania w celu usunięcia tych nieprawidłowości w tym środki naprawcze lub dyscyplinujące.
5. Zarząd Banku nie rzadziej niż raz w roku informuje Radę Nadzorczą Banku o sposobie wypełniania zadań o których mowa w pkt.4

Rada Nadzorcza Banku

1. Rada Nadzorcza Banku sprawuje nadzór nad wprowadzeniem i zapewnieniem funkcjonowania adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej.
2. Rada Nadzorcza monitoruje skuteczność systemu kontroli wewnętrznej w oparciu o informacje uzyskane od
 - 1) komórek pełniących funkcje kontrolne, w tym stanowiska ds. zgodności;
 - 2) Zarządu Banku;
 - 3) Komitetu Audytu;
 - 4) Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS w ramach realizacji funkcji audytu wewnętrznego.

3. Rada Nadzorcza dokonuje corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej I i II poziomu, w tym corocznej oceny adekwatności i skuteczności funkcji kontroli oraz stanowiska ds. zgodności. Ocena skuteczności i adekwatności realizacji funkcji audytu wewnętrznego jest realizowana wyłącznie przez Radę Nadzorczą Spółdzielni.
4. Rada Nadzorcza przeprowadza oceny, o których mowa w ust. 3, na podstawie opinii Komitetu Audytu Banku.
5. W ramach zapewnienia przez system kontroli wewnętrznej przestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych Rada Nadzorcza:
 - 1) nadzoruje wykonywanie obowiązków przez Zarząd Banku, dotyczących zarządzania ryzykiem braku zgodności;
 - 2) zatwierdza Politykę Zgodności i Regulamin kontroli wewnętrznej;
 - 3) co najmniej raz w roku ocenia stopień efektywności zarządzania ryzykiem braku zgodności.

Komitet Audytu

1. Komitet Audytu Banku dokonuje oceny systemu kontroli wewnętrznej oraz oceny na podstawie przedstawionych raportów przez Zarząd Banku wyników, identyfikacji, oceny, kontroli i modyfikacji wielkości profilu ryzyka braku zgodności.
2. Komitet Audytu raportuje swoje oceny opisane w ust. 1 do Rady Nadzorczej Banku.